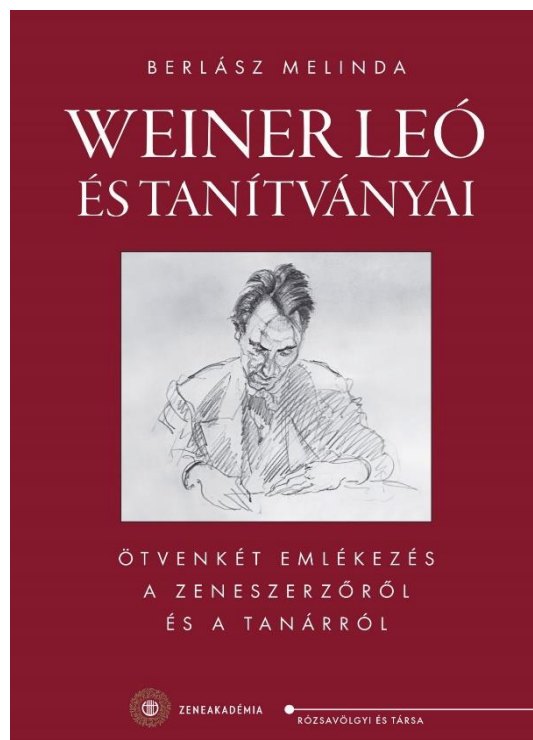

WEINER LEÓRÓL SZÓLÓ KIADVÁNYOKAT MUTATTAK BE A ZENEAkadÉMIÁN

Akik a kötetben Weinerre emlékeznek:

AJTAI VIKTOR, AMBRÓZY BÉLA, BANDA EDE,
BERKOVITS-SCHNEIDER BLAHA MÁRTA, BÓNIS FERENC,
BÖSZÖRMÉNYI-NAGY BÉLA, DÁNOS LILI, DEÁK ÁGNES,
DÉKÁNY BÉLA, DEVICH SÁNDOR, DORÁTI ANTAL, ENGEL IVÁN,
ERŐS PÉTER, FERENCZY GYÖRGY, FÖLDES ANDOR, FRANKL PÉTER,
HAJDU ISTVÁN, HERNÁDI LAJOS, HEVESI JUDIT,
HORVAY ERZSÉBET, KATONA ÁGNES, KENTNER LAJOS,
KENTON EGON, KERÉKES JÁNOS, KOMLÓS PÉTER,
KOROMZAY DÉNES, KOVÁCS DÉNES, MÁTHÉ MIKLÓS,
MÁTHÉ MIKLÓSNÉ, MIHÁLY ANDRÁS, MIKLÓS GYÖRGY,
MOLNÁR ANTAL, PAUK GYÖRGY, POLGÁR TIBOR, RADNAI GÁBOR,
REJTŐ GÁBOR, SEBŐK GYÖRGY, SOLTI GYÖRGY, SOLYMOS PÉTER,
STARKER JÁNOS, SZABOLCSI BENECSE, SZÁSZ ÁRPÁD, SZERVÁNSZKY
JENŐNÉ, SZÉCSI MAGDA, VARGA LÁSZLÓ, VARGA TIBOR, VÁSÁRY
TAMÁS, VÁZSONYI BÁLINT, VERESS SÁNDOR, WEINER KATÓ és
ZÁDOR ANNA.

A legendás kamarazene-tanár életét a Weiner Leó és tanítványai – Ötvenkét emlékezés a zeneszerzőről és tanárról című könyv harmadik kiadása, valamint a Magyar zeneszerzők című kismonográfia-sorozat Weiner Leó című kötete mutatja be.

Az egyik legjelentősebb 20. századi magyar zeneszerzőről, Weiner Leóról (1885–1960) két róla szóló kiadvány bemutatóját tartották meg a Zeneakadémián 2026. április 16-án, ahol több mint fél évszázadon át tanított. Néhány hete látott napvilágot a Weiner Leó és tanítványai – Ötvenkét emlékezés a zeneszerzőről és tanárról című kötet Berlász Melinda zenetörténész gondozásában, a Rózsavölgyi és Társa Kiadó és a Zeneakadémia közös kiadásában. Kusz Veronika muzikológus Weiner Leó című kötete pedig december óta érhető el a Magyar zeneszerzők kismonográfia-sorozatban, megírására a sorozat szerkesztője, Berlász Melinda kérte fel az egyetem Doktori Iskolájának oktatójaként is dolgozó szerzőt. A minap a Zeneakadémián tartott könyvbemutatón dr. Könyves-Tóth Zsuzsanna muzikológus, a Zeneakadémia Zenetudományi Tanszékének munkatársa beszélgetett velük és előbbi kötet szerkesztőjével, Gombos Lászlóval, zongorán Borbély László működött közre.

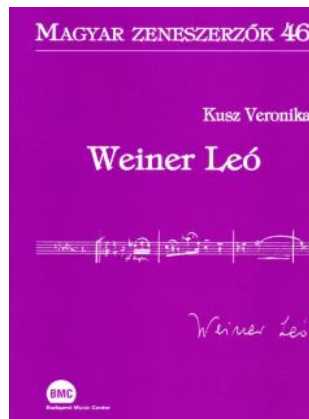
Köszöntőjében dr. Farkas Gábor zongoraművész, az egyetem rektora személyes vonatkozásairól elmondta: a Weiner-örökség nem az egyetlen, azonban talán az egyik legszebb példája annak, amit a Zeneakadémia DNS-ének hívunk. „Ez egy tanítványi láncolatokból, mesterek és növendékek egymásba fonódó sorsából felépülő, élő organizmus, amelynek magam is büszke része vagyok: az én tanárom Némethy Attila volt, aki Kadosa Pál tanítványa, Kadosa pedig Weiner növendéke volt” – mutatott rá.

Weiner Leó több mint fél évszázadig tartó oktatói tevékenysége kapcsán a rektor felidézte: zeneszerzőként a 20. század egyik kiemelkedő magyar komponistája volt, különösen pályája elején aratott ebben sikereket, első pedagógusi éveiben zeneelméletet, illetve zeneszerzést tanított. „Azonban egy olyan korszakban alkotott, amikor a zenei modernizmus új útjai nyíltak meg, és kortársai – Bartók és Kodály – ezeken jártak, ő viszont tudatosan maradt hű klasszikus eszményeihez. Ez volt az oka, hogy abbahagyta a zeneszerzés tanítását: nem tekintette magát alkalmasnak a fiatal zeneszerzők oktatására, hisz a legújabb stílusirányzatokkal nem tudott azonosulni, így nem akarta azokat tanítani sem” – hangsúlyozta.

Amint dr. Farkas Gábor felidézte, Weiner a kamarazene-oktatás felé fordult, amelyről viszont máig érvényes mondanivalója volt és van: generációk sorának

adta át azt a szemléletet, amely a kamarazenét nem pusztán műfajnak, hanem a zenei gondolkodás egyik legtisztább formájának tekinti. „Zenéjében a mesterségbeli tudás, a formai tisztaság és a zenei arányérzék kivételes egységben jelenik meg. Talán éppen ezért válhatott olyan tanárrá, aki nem stílust, hanem gondolkodásmódot adott át. Nem irányzatokat, hanem mércét” – emelte ki. Szavai szerint Weiner tanítványai a világ számos pontján továbbvitték ezt az örökséget, így vált kamarazenei gondolkodása nemzetközi mércévé, a Zeneakadémia neve pedig így forrt egybe a kamarazenélés legmagasabb színvonalával.

A rektor Berlász Melinda kötetéről elmondta: először 1985-ben, a centenáriumra jelent meg, ez a mostani már a harmadik, bővített kiadása, és több mint 50 tanítvány mesél benne Weiner Leóról, így egyedülálló forrásként képviseli a pedagógus zseni előadóművészi gyakorlatának és sugárzó személyiségének összképét. „A mostani kiadás különös értéke, hogy ezt az összetett örökséget új fényben láttatja. Nem egyszerűen újraközi, hanem újraértelmez, és ezzel segít bennünket abban, hogy közelebb kerüljünk Weiner Leó alakjához” – méltatta a kiadványt.

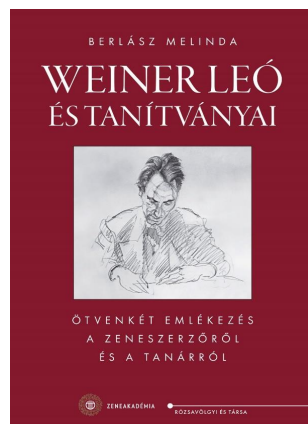
A másik könyv, Kusz Veronika tollából a Berlász Melinda által szerkesztett Magyar zeneszerzők című kismonográfia-sorozat Weiner Leó című kötete pedig a Budapest Music Center gondozásában jelent meg 2025. decemberében. Az új könyv Weinerről eddig megjelent emlékezésgyűjteményre és szaktanulmányokra, valamint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kutatókönyvtárában őrzött gazdag hagyatéokra épülve az első teljes összefoglalást adja a szerző életéről, pedagógiai tevékenységéről és kompozíciós életművéről – hívta fel a figyelmet a kiadvány értékeire dr. Farkas Gábor.

A rektor szerint a kérdésre, hogy mit jelent számunkra ma Weiner Leó, a válasz nem csak a múltban keresendő, „hanem abban, ahogyan ma tanítunk, ahogyan

egymásra figyelünk a kamarazenében, ahogyan a zenei igazságot keressük a párbeszédén keresztül: kompromisszumok nélkül, de nyitottan” – mutatott rá.

A könyvbemutatón a zenei szakma számos neves szakembere vett részt, a beszélgetés után pedig lehetőség volt a könyvek dedikálására, kötetlen beszélgetésre az alkotókkal. A Berlász Melinda által összeállított könyvben szereplő 52 emlékező közül a még köztünk élő Deák Ágnes hegedűművésznék, valamint Frankl Péter és Miklós György zongoraművészeknek a Zeneakadémia tiszteletpéldányokat juttat el. (lfze.hu)

ELŐSZÓ A HARMADIK KIADÁSHOZ

2025-ben a magyar zeneoktatás történetének két jelentős eseményére tekintünk vissza: idén ünnepeljük a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (ma: Egyetem) megalapításának 150. jubileumát, és jelen évben emlékezünk az intézmény iskolateremtő művésztanárára, Weiner Leóra (1885–1960), a zeneszerzőre és zenepedagógusra, születésének 140. évfordulóján. A fentiekben két évfordulót említettem, valójában viszont egyetlen közösnek tekinthető történeti megemlékezésről van szó: a Zeneakadémia intézménytörténetének és kiváló zeneszerzőtanárának, Weiner Leónak születési jubileumáról, mint a 20. század első felének egymástól elválaszthatatlan zenetörténeti kapcsolatáról.

A Zeneakadémia történeti jelentősége és nemzetközi hírneve 1875-től napjainkig megközelítően hat egymást követő művésztanár-nemzedék kimagasló teljesítménye nyomán bontakozott ki: ők alakították, formálták és emelték az intézmény hírnevét az elismerés magaslatára az alapító Liszt Ferenc és Erkel Ferenc öröksége nyomán. Kiváló komponisták, hangszeres művészek, karnagyok, karmesterek, énekművészek, zeneelmélet- és zenetörténet-tanárok munkássága járult hozzá az egyre több tantárggyal bővülő zeneművészi képzés eredményességéhez. Amint Kárpáti János zenetörténész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtárigazgatója az általa szerkesztett *Liszt Ferenc*

Zeneművészeti Főiskola tudományos közleményei című sorozat negyedik kötetének előszavában megállapította: a Zeneakadémián a „*nagy igazgatók csakis úgy tudták céljaikat megvalósítani, hogy jelentős mesterekre bízták a tanítás feladatát, olyan személyiségekre, akik a maguk területén olykor iskolát teremtettek, s [...] első sorba illő érdemekkel járultak hozzá az intézmény hírnevének megteremtéséhez.*”¹

Weiner Leó, a Zeneakadémia világszerte híressé vált kamarazene-tanára ezeknek a kiváló mestereknek a sorába tartozott. Zeneszerzői és zenepedagógiai munkássága a 20. század első felében, 1908-tól 1960-ig bontakozott ki, és elválaszthatatlan egységbe forrt a Zeneakadémia történetével. Weiner 1908. évi tanári megbízásától kezdve – melyet csak az 1943–1944-es években bekövetkezett kényszerű nyugdíjazása szakított meg – az 1957/58-ban történt nyugállományba helyezéséig a Liszt Ferenc téri épületet, mint tanári munkássága helyszínét, második otthonának tekintette.²

Tanári pályájának első éveiben – zeneszerzői felkészültsége alapján – elméleti szaktárgyakat, zeneelméletet és zeneszerzést tanított, azonban már egy évtized múltán, az 1910-es évek végén felismerte, hogy az ifjú zeneszerző-generáció tanáraként nem tekinti magát alkalmasnak a legújabb stílusirányzatok oktatására, melyekkel önmaga sem akkoriban, sem a későbbiekben nem tudott azonosulni. Eldöntötte, hogy irányt változtat, és a hangszeres előadóművészet tanáraként, a bécsi klasszikus zene alapelvei szerint a kamarazene-tanítás területére lép. Ambíciója már a '20-as években egyre több előadói formáció tanítására készítette: a kamarazenén kívül figyelmet keltő eredményeket ért el a fúvóegyüttesek és a karmester nélküli zenekar előadói gyakorlatának vezetésében. Meghatározó döntéséről egy késői interjújában így nyilatkozott: „*teljes odaadással vettem bele magam főleg a bécsi klasszikusok [...] tanításába*”, mert „*hiszem, hogy aki műveikbe elmélyed*” [...], „*minden későbbi korszak alkotásaihoz könnyen megtalálja az utat.*”³ Idézett tanári ars poétikájában életre szóló érvénnyel fogalmazta meg pedagógiai nézőpontját.

Kamarazene-tanárként a zeneművek előadásáról folytatott tanár-tanítvány közötti zenei párbeszédben Weiner irányt mutató, célratörő személyiségként lépett fel: tanóráin minden tanítványa és a jelen lévő hallgatók népes tábora az ő

¹ Kárpáti János: Előszó. In: Fejezetek a Zeneakadémia történetéből. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tudományos Közleményei 4, szerk. Kárpáti János (Budapest: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, 1992), 5.

² Tanítványai tanúsítják, hogy miután nyugdíjba vonult, kamarazene-óráit a közelben lévő, Király utcai lakásában éveken át folytatta, honorálás nélkül. Weiner ekkoriban készült nap-tárbejegyzései jelzik, mikor, melyik tanítványának tartott órát.

³ 1951-ben készült interjú részlete, Weiner-hagyaték 33.

előadóművészi tanításának személyes és egyben közösséget formáló zenei élményében részesült. Ez a teljes elhivatottsággal végzett gyakorlati tanítás – ha csupán az időbeli elfoglaltságot vesszük tekintetbe –, a Zeneakadémia intézményéhez kapcsolta életét: minden délutánját a hangszeres szólistákkal, duókkal, triókkal és vonósnégyesekkel folytatott „betanításnak” szentelte. A Zeneakadémia épülete – és azon belül a halála óta nevét viselő XXIII. tanterem – az ott töltött évtizedek múltán munkásságának és életének elsődleges helyszínévé vált. Ilyen mértékű intézményi kötődésre ismereteim szerint nem volt példa a Zeneakadémia történetében. A kapcsolat Weiner halála után, még napjainkban is méltó módon folytatódik: egyrészt azáltal, hogy a Mester művészi és tárgyi örökségének meghatározó része a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kutatókönyvtárában őrződik, és az érdeklődők széles körének folyamatos közismeretét szolgálja, másrészt a Zeneakadémia Weiner-Kuratóriuma által megrendezett kamarazenei versenyek, emlékkoncertek által, amelyek a Weiner-kompozíciók előadási alkalmainak rendszerességét biztosítják.

A nagylelkű örökség részét képező Király utcai lakásról a Zeneakadémia Weiner-Kuratóriuma a Mester halála után úgy rendelkezett, hogy egykori dolgozószobájában egy muzeális jellegű, nyilvános megtekintésre alkalmas emlékszobát és emlékkiállítást alakít ki, amelyben Weiner egykori értékes zongorái, kéziratának, kottáinak kisebb csoportja, személyes bútorai, kitüntetései és egyéb muzeális tárgyai a maguk életszerűségében őrzik életművének emlékét.⁴

Weiner 1960-ban bekövetkezett halála után zeneszerzői és tanári életműve több területen is szinte változatlan figyelemben részesült. Művei még évtizedeken át rendszeresen szólaltak meg a zenekarok, kamaraegyüttesek és szólóművészek előadásában, és a Zeneakadémia közelében lévő Weiner-

⁴ Fiala zenetörténészként megtiszteltetést jelentett számomra, hogy a Weiner-emlékszoba tudományos gondozására és a hagyaték feldolgozásával, gyarapításával kapcsolatos feladatok ellátására megbízást kaptam dr. Kárpáti Jánostól, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtárának igazgatójától, és ezáltal folyamatos kapcsolatba kerültem a Weiner-életmű kutatómunkájának időszerű feladataival. Munkaköröm következtében az 1985-ben megrendezett Weiner-centenárium alkalmára két további megbízásban részesültem: egyrészt a Weiner-emlékszobában egy új életmű-kiállítás kurátori feladatát láttam el, másrészt a Weiner-irodalom időszerű témájaként a világszerte szétszóródott Weiner-tanítványok emlékeinek felgyűjtését és azok gyűjteményes kiadását valósítottam meg. Ez utóbbi felkérés eredményeként kutattam fel azokat a magyar és külföldi művészeket és tanárokat, akik emlékirásaikkal az Emlékeink Weiner Leóról című memoárgyűjtemény 1985. évi kiadásában szerzőként részt vettek, s amely kötetet a centenáriumi ünnepélyen, az emlékszobában bemutathattam.

emlékszoba muzeális helyszíne is hozzájárult a szerzői hagyomány életben tartásához. Az 1985-ben megvalósuló centenáriumi események előzményeként egy más irányú, zeneirodalmi kezdeményezés is felmerült, amely a Weiner-tanítványok emlékirásainak összegyűjtését és kiadásának tervét sürgette, s amelynek megvalósulása kivételes lelkesedést váltott ki a Weiner-centenárium alkalmával. Az itthon élő és a külföldről hazalátogató egykori tanítványok, akik Weiner tanári portréját tudományos igényű elemzésekben fogalmazták meg – olykor derűs hangulatú, alkalmi eseményekkel egybeszöve –, a centenáriumi rendezvények alkalmával már írásaik végső formájával találkoztak az *Emlékeink Weiner Leóról* című kötet példányaiban a Weiner-lakás emlékszobává alakított helyszínén, ahol néhány évtizeddel korábban az órák részesei voltak. A Weiner-írások szerzőinek és a tanítványok akkoriban még két nemzedéket, azaz több száz zenészt képviselő körének lelkes fogadtatása következtében a centenáriumi kötet példányai hamarosan eltűntek a könyvesboltokból, és a kivételes népszerűség folytán két évtized elmúltával egy második, bővített kiadás született, amely tovább örökölte a legendás hírű kamarazene-tanár eredményeit.⁵

Más oldalról tekintve: a centenáriumot követő években a zenetudományi irodalom terén jelentős kibontakozás kezdődött a Weiner-életmű zeneszerzői oeuvre-je területén is: hiánypótló tudományos tanulmányok készültek a korai és késői alkotóperiódusokról. Az új Weiner-tanulmányok megszületésében és mielőbbi megjelenésében dr. Kárpáti János könyvtárigazgató ösztönzésének fontos szerepe volt: felkérésére született meg Batta András zenetörténész és Tari Lujza népzene kutató tanulmánya a Weiner-kompozíciók alkotásszemléleti sajátosságairól.⁶

A következő években egy harmadik, újabb tanulmány terve is felmerült az életmű teljes körű értékelésének szempontjából, a zeneszerzői és a zenepedagógiai tevékenységek egymást kiegészítő kapcsolatáról, a *tanári pálya története* összefüggésében. Ez utóbbi téma 1992-ben, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tudományos közleményei sorozat 4. kötetében látott

⁵ Berlász Melinda: Weiner Leó és tanítványai. *Emlékeink Weiner Leóról*. Ötven emlékezés (Budapest: Rózsavölgyi kiadó, 2003) 214 p.

⁶ A tudományos alapkutatásokra épülő tanulmányok néhány évvel az 1985. évi Weiner-centenárium után, 1989-ben jelentek meg a Weiner-tanulmányok című önálló kötetben, a Kárpáti János által alapított és szerkesztett, A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tudományos közleményei sorozat 2. köteteként. Ebben olvasható Batta András: Az ifjú Weiner Leó zeneszerzői stílusa (7–61), illetve Tari Lujza: Weiner Leó művészete a népzenei források tükrében, nagyszabású kottamelléklettel (62–227).

napvilágot *Weiner Leó tanári pályája* című írásomban.⁷ A fent említett három Weiner-tanulmány a magyar zenetudományi irodalom első, szerzői alap kutatásokra épülő tudományos közleményeit képviselte.

A 21. század kezdetén a Weiner-kiadványok irányát a zeneművek CD-felvételeinek sorozatszerű, hiánypótló munkálatai határozták meg. Kassai István zongoraművész szerkesztői és előadóművészi irányítása és részvétele nyomán a Weiner-összkiadás CD-sorozatához mellékelt műismertető tanulmányok szerepe is megváltozott: átfogó történeti és analitikus szempontot képviselő publikációsorozatok foglalkoztak a hangfelvételeken megszólaló kompozíciókkal.

Weiner kamarazene-tanári öröksége – mint pedagógiai elveinek és gyakorlatának időszerű kérdése – a 2000-es évek elején ismét felmerült a Weiner utáni előadóművész-nemzedék és a zeneakadémiai kamarazene-tanárok részéről, akik az első kiadás köteteinek elérhetetlensége okán a Weiner-memoárok második kiadását szorgalmazták. Az igény 2002-ben meghallgatásra talált: a Rózsavölgyi kiadónál Reviczky Béla főszerkesztő készséggel vállalta a második, bővített kiadás megjelentetését. Az új kötet szerkesztőjeként kétirányú bővítésre törekedtem: egyrészt az emlékirások számának félszázra történő gyarapítására, másrészt a zenetörténeti távlatba került, egyre kevésbé ismert Weiner-tanítványok képi megjelenítésére oly módon, hogy az egyes írásművekhez a szerzők fényképeit mellékeltem.

A kamarazene-tanár utódok – Mihály András, Devich Sándor és a közelmúltban Kurtág György – részéről ismét felmerült a Weiner-pedagógia kontinuitásának kérdése, és válaszaikban arra a közös megállapításra jutottak, hogy Weiner előadóművészi elveinek és gyakorlatának számos eleme folyamatos örökségként épült be korunk előadóművészi és pedagógiai gyakorlatába. A Weiner-tanítvány Starker János gordonkaművész a múlt század '90-es éveinek végén arról nyilatkozott, hogy a bloomingtoni egyetem tanáraként számos előadóművészi döntésében az egykori Weiner-órák kamarazene-tanításának gyakorlatát követi.⁸

Weiner kamarazene-tanári hagyománya az 1985-ös első kiadást követő negyven év távlatában ma is figyelmet keltő örökségnek bizonyul: ennek oka

⁷ Berlász Melinda: *Weiner Leó tanári pályája*. In: *Fejezetek a Zeneakadémia történetéből*. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tudományos Közleményei 4, szerk. Kárpáti János (Budapest: Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, 1992), 279–299.

⁸ Melinda Berlász: *Wesen und Bedeutung des Kammermusikunterrichts von Leó Weiner / The Nature and Significance of Leó Weiners Chamber Music Teaching*. In: *Von Budapest nach Bloomington. Janos Starker und die ungarische Cello-Tradition / From Budapest to Bloomington. Janos Starker and the Hungarian Cello Tradition*. Ed. Peter Halász (Kronberg: Kronberg Academy Verlag, 1999), 29–40/175–185.

elsődlegesen a bécsi klasszikus mesterek zeneműveinek példáján alapuló tanári ars poétikának köszönhető. Másrészt hangsúlyoznunk kell az emlékirások sokoldalú ismeretanyagának kivételes forrásértékét, amely szintén hozzájárul a memoárkötet időszerűségéhez. A személyes tapasztalatokat felidéző írások kortörténeti, életrajzi és zenepedagógiai tartalma a kérdések komplexitásában é egységében egyedülálló forrásként képviseli a „csodálatos ízlésű, pedagógus zseni” immár százéves tanításának és sugárzó személyiségének összképét.⁹

A jelenlegi, harmadik kiadás alkalmával figyelmet szenteltem az immár történeti múlttá váló egykori visszaemlékező művészek, tanártársak és kortársak életművének további, lexikális jellegű ismertetésére azáltal, hogy az emlékezések szerzőiről egy-egy rövid pályaképet közöltem a kötet függelékében. Más oldalról pedig megtiszteltető alkalomnak tekintem, hogy a még körünkben élő három Weiner-tanítvány emlékirásait újraközölhetem, és ez alkalommal Deák Ágnes hegedűművész, továbbá Miklós György és Frankl Péter zongoraművészek iránti tiszteletemet és köszönetemet ezúttal is kifejezésre juttathatom.

A közös múltat felidéző intézménytörténeti és zenepedagógiai jubileumok napjaink zenetörténész-nemzedékét megszólító, új Weiner-publikációik ösztönzésére is alkalmat nyújthatnak. A jelenlegi, 140. születésnapot felidéző Weiner-évforduló a zenetudományi kutatás és irodalom terén egy újabb fordulópontot ígér. Kusz Veronika zenetörténész szerzőségében két Weiner-kötet munkálatairól van tudomásunk: elsőként a *Magyar Zeneszerzők* című sorozatban napjainkban megjelent Weiner-kismonográfiáról a közismeret és a tudomány közös szolgálatában,¹⁰ valamint egy még előkészületben lévő, Weiner Leó leveleinek első, tudományos igényű közreadásáról. Mindkét mű a Weiner-biográfia és az alkotóművészi pálya szemléleti gyarapodását, továbbá a 20. századi magyar zenei alkotástörténetben Weiner Leó életművének újraértékelését szolgálja.

Befejezésképpen a Weiner-emlékirások harmadik kiadása alkalmából megnyilvánult támogatásokért tartozom köszönettel. Elsőként a Liszt Ferenc Zene-művészeti Egyetem rektorának, a Weiner Kuratórium elnökének, Farkas Gábornak, illetve Kutnyánszky Csaba rektorhelyettesnek szól köszönetem, továbbá a Kuratórium tisztelt tagjainak és titkárának, Balassa Mariann-nak, akiknek támogatása nélkül a *Weiner Leó és tanítványai* című kötet harmadik kiadása

⁹ A memoárkötet forrásanyagának időszerűségéről a legújabb Weiner-irodalom jegyzetapparátusa is tanúskodik.

¹⁰ Kusz Veronika: *Weiner Leó. Magyar Zeneszerzők* 46, kötet- és sorozatszerk. Berlász Melinda (Budapest: Budapest Music Center, 2025).

nem valósulhatott volna meg.

Másodsorban a Rózsavölgyi Kiadó vezetőjének, Gazdag Juditnak és munkatársainak, illetve Demeter Gittának a nyomdai szerkesztésért, továbbá Gombos László zenetörténésznek, az ELTE HTK Zenetudományi Intézet tudományos munkatársának a kötet szerkesztéséért mondok köszönetet.

Harmadikként – hálás tisztelem jeléül – a Weiner-életműkutatás több évtizeden át megnyilvánult ösztönzéséért személyes köszönetemet szeretném kifejezni dr. Kárpáti János zenetörténésznek, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtárigazgatójának. Az ő felelősségteljes ösztönzésének köszönhetem, hogy évtizedeken át részt vállalhattam a tudományos igényű Weiner-irodalom gyarapításában, és immár a 21. századi kutatások ösztönzésében. A *Weiner Leó és tanítványai* című emlékgyűjtemény harmadik kiadását tisztelem és hálám jeléül dr. Kárpáti János Széchenyi-díjas zenetörténész emlékének ajánlom.

Budapest, 2025. június 23.

Kusz Veronika bevezetője a Weiner Leó születésének 140. évfordulója tiszteletére megjelent könyvhöz. (Szerkesztette: Berlász Melinda)
(BMC, 2025)

A zene volt a vallása [...] Úgy hitt a zenében, mint egy látható, hallható, tapintható istenben, akinek megmásíthatatlan törvényei vannak” – fogalmazta meg Weiner Leó létének esszenciáját egyik volt tanítványa.¹¹ „Leó hibátlan

¹¹ Ambrózy Béla emlékezése. Közli: Berlász Melinda (gyűjt. és szerk.), *Emlékeink Weiner Leóról*. Negyvenkét emlékezés (Budapest: Zeneműkiadó, 1985); második, bővített kiadása: *Weiner Leó és tanítványai*. *Emlékeink Weiner Leóról*. Ötven emlékezés (Budapest:

zenei nyelvtant tanított, és gyengéd, érző emberséggel rábeszélte minket, hogy sohase felejtsük el: igenis vannak örökre érvényes principiumok”¹² - emlékeztek mások. „Komolyság és humor, mélység és csínytevő kuncogás, eszmei nagyság és agglegényes bölcsesség talált benne »harmonikus ellentétekre«”¹³ – jellemezte valamelyikük; s mind egyetértettek: „éltető élmény volt a belőle áradó zenében osztozni.”¹⁴ A magyar zene-történet e különleges egyéniségének emléke világhírű művészekké kiforrott egykori tanítványok sokaságát ösztönözte visszatekintésre születésének centenáriumán, 1985-ben Berlász Melinda hívására.¹⁵ Az utókor Weinert ma is elsősorban tanárként, a Zene-akadémia legendássá vált kamarazenei kurzusának mestereként tartja számon, s az alkotóművész a népszerű, de alapvetően tartózkodó alkatú, s élete során a mellőzöttséget is megtapasztaló zeneszerző – kevésbé áll előttünk. Pedig nem túlzás, hogy klasszikus alapokon nyugvó, tévedhetetlen ízléssel formált és megindító tisztaságot sugárzó zeneszerzői életművére is érvényes az egykori tanítványok megállapítása: „Weiner Leó alakjának, művészi-tanári hozzáállásának felidézésére talán nem is elsősorban az őt megillető kegyeletnek, hanem legelsősorban nekünk, magunknak van szükségünk.”¹⁶

Rózsavölgyi és Társa, 2003), 20. [A továbbiakban is a második kiadás oldalszámaira hivatkozom

¹² Böszörményi-Nagy Béla emlékezése. Berlász, Weiner Leó és tanítványai, 48.

¹³ Vásáry Tamás emlékezése. Berlász, Weiner Leó és tanítványai, 186.

¹⁴ Sebők György emlékezése. Berlász, Weiner Leó és tanítványai, 157.

¹⁵ Lásd az 1. jegyzetet.

¹⁶ Berkovits Tibor és Schneider Hédy emlékezése. Berlász, Weiner Leó és tanítványai, 39.